

Sygn. akt IV Ka 275/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSA Stanisław Tomasiak

Sędziowie SO Sławomir Gosławski

del. SR Anna Hanus-Klara (spr.)

Protokolant Agnieszka Olczyk

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim Janusza Omyły

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2014 roku

sprawy **M. K.**

oskarżonego z art. 178 a § 4 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim

z dnia 5 marca 2014 roku sygn. akt II K 974/13

na podstawie art. 437 § 1 kpk, art. 438 pkt 4 kpk, art. 634 kpk, art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49 poz. 223 z 1983 roku z późniejszymi zmianami) **zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:**

- obniża orzeczoną w punkcie 1 wyroku karę pozbawienia wolności do wysokości 8 (ośmiu) miesięcy,
- na podstawie art. 69 § 1, 2 i 4 kk, art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesza oskarżonemu orzeczoną karę pozbawienia wolności na okres próby 4 (czterech) lat,
- na podstawie art. 71 § 1 kk wymierza oskarżonemu karę grzywny w ilości 100 (stu) stawek dziennych i ustala wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 15,00 (piętnaście) złotych;

w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

zasądza od oskarżonego M. K. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 330,00 (trzysta trzydzieści) złotych opłaty za obie instancje oraz kwotę 20,00 (dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt IV Ka 275/14

UZASADNIENIE

M. K. został oskarżony o to, że w dniu 23.08.2013r. około godziny 1.40 w T. na ulicy (...), województwa (...) prowadził pojazd w ruchu lądowym - samochód marki M. o numerze rejestracyjnym (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości - 0,96 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc wcześniej prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu

mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. o sygnaturze akt VII K 229/10, tj. o czyn z art. 178a § 4 kk.

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim wyrokiem z dnia 05.03.2014r. w sprawie sygnatura akt II K 974/13 uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za czyn ten na podstawie art. 178a § 4 kk wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności.

Nadto na podstawie art. 42 § 2 kk orzekł wobec niego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat, na poczet którego zaliczył mu okres zatrzymania dokumentu prawa jazdy od dnia 23.08.2013r.

Poza tym na podstawie art. 49 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 500,00 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej oraz obciążył kosztami sądowymi.

Apelację od powyższego wyroku złożył obrońca oskarżonego.

Powołując się na przepis art. 438 pkt 4 kpk zarzucił temu wyrokowi rażąca niewspółmierność kary poprzez orzeczenie kary 1 roku pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania oraz orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, podczas gdy prawidłowa analiza zgromadzonego materiału dowodowego, warunki osobiste i rodzinne oskarżonego, przyznanie się przez niego do winy i okazanie skruchy, winny skutkować wymierzeniem kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania oraz orzeczeniem ww. środka karnego na okres 1 roku.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego M. K. kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania oraz orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 1 roku.

Na rozprawie apelacyjnej obrońca oskarżonego poparł swą skargę apelacyjną.

Prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się być w takim stopniu zasadna, iż na skutek jej wniesienia zaistniały podstawy do zmiany zaskarżonego wyroku.

Należy podkreślić, iż stosownie do treści przepisu art. 53 § 1 k i § 2 kk Sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Wymierzając karę, sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, popełnienie przestępstwa wspólnie z nieletnim, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu, a zwłaszcza staranie o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a także zachowanie się pokrzywdzonego.

Sąd może warunkowo zawiesić wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności nie przekraczającej 2 lat, jeżeli jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Zawieszając wykonanie kary, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa (art. 69 § 1 i § 2 kk). Przepis

art. 69 § 4 kk nadto stanowi, iż wobec sprawców przestępstw wyczerpujących dyspozycję art. 178a § 4 kk Sąd sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności w szczególnie uzasadnionych wypadkach.

Warunkowe zawieszenie wykonania kary może nastąpić w przypadku, gdy jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa (art. 69 § 1 kk). Trafnie podkreśla się w literaturze, że o możliwości warunkowego zawieszenia wykonania kary decyduje całościowa ocena podstaw kształtowania prognozy (tak np. A. Marek, Kodeks karny, s. 228; por. także wyr. SN z 28.7.1980 r., Rw 258/80, OSNKW 1980, z. 12, poz. 91). Oznacza to, że nie wolno pomijać żadnego z czynników oceny, wymienionych w art. 69 § 2 KK. (por. Komentarz do Kodeksu karnego Część ogólna. Tom II. Komentarz do art. 32-116 red. dr Michał Królikowski, prof. dr hab. Robert Zabłocki Rok wydania: 2011, Wydawnictwo: C.H.Beck, Wydanie: 2, Program Legalis).

Nie ma legalnego i zamkniętego katalogu uzasadnionych szczególnych wypadków, które mogą wpływać na zastosowanie instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary wobec sprawców przestępstw, o których mowa art. 178a § 4 kk. Zatem należą one do swobodnej oceny sądu. Wydaje się, że co do zasady powinny one jednak dotyczyć tych kwestii, które spowodują przekonanie sądu, że zastosowany środek probacyjny posłuży do osiągnięcia celów kary, w szczególności sprawca nie popełni ponownie przestępstwa, czyli że istnieje wobec niego pozytywna prognoza kryminologiczna. (patrz: Kodeks karny. Komentarz do Kodeksu karnego, red. prof. dr hab. Alicja Grześkowiak, prof. dr hab. Krzysztof Wiak, Rok wydania: 2012, Wydawnictwo: C.H. Beck, Wydanie: 1 - Program Legalis).

Pamiętać także trzeba, że z racji na ocenny charakter zasad wymiaru kary, niewspółmierność kary musi być natury zasadniczej, tzn. w stopniu niedającym się zaakceptować. W orzecznictwie podkreśla się, iż zarzut niewspółmierności kary można podnosić, „gdy kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, innymi słowy, gdy w społecznym odczuciu jest karą niewspółmierną” (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 1985r., V KRN 178/85, OSNKW 7-8 1985, poz. 60). „Niewspółmierność zachodzi zatem wówczas, gdy suma zastosowanych kar i środków karnych, wymierzona za przypisane przestępstwo, nie odzwierciedla należycie stopnia szkodliwości społecznej czynu i nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów kary. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 30 listopada 1990r. Wr 363/90, OSNKW 7-9/1991, poz. 39).

Sąd Rejonowy nie rozważył wszystkich okoliczności (dla oskarżonego korzystnych), które miał wpływ na wymiar kary, jak i kwestie warunkowego zawieszenia jej wykonania, tj. tego, że:

- uprzedni czyn, wyczerpujący dyspozycję art. 178a § 1 kk został popełniony przez oskarżonego w dniu 23.09.2009r., tj. cztery lata temu w stosunku do przedmiotowego;
- przez ten okres czasu oskarżony nie popełnił żadnego czynu zabronionego;
- oskarżony poruszał się w godzinach nocnych, tj. o godzinie 01.40, miał do przejechania 500 metrów (wynika to z wyjaśnień oskarżonego, które Sąd I instancji uznał za w pełni wiarygodne);
- stężenie alkoholu w jego organizmie, co wynika z przeprowadzonych badań, mało;
- oskarżony wyraził szczerzy żal, jeśli chodzi o popełnione przez niego zachowanie;
- przyznał się do stawianego zarzutu.

Te ww. okoliczności spowodowały to, że Sąd Okręgowy dokonał zmiany zaskarżonego orzeczenia poprzez wymierzenie oskarżonemu kary 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby oraz orzeczenie wobec niego na podstawie art. 71 § 1 kk kary 100 stawek dziennych grzywny każda po 15,00 zł.

W ocenie Sądu kara pozbawienia wolności orzeczona w takim wymiarze spełni swe cele, jeśli chodzi o społeczne oddziaływanie, jak również cele wychowawcze i zapobiegawcze wobec samego sprawcy, w szczególności w zakresie

zapobieżenia powrotowi do przestępstwa oraz jest adekwatna do stopnia winy oskarżonego i charakteru przypisanego mu czynu.

Nadto, zdaniem Sądu Okręgowego, względy społecznego oddziaływania kary nie stoją na przeszkodzie temu, by warunkowo zawiesić mu wykonanie ww. kary pozbawienia wolności. W ocenie Sądu, wobec oskarżonego istnieje pozytywna prognoza, iż będzie on przestrzegał zasad porządku prawnego. Od M. K. zależy, jak wykorzysta on daną mu szansę w postaci warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Okres 4 lat próby będzie swoistego rodzaju sprawdzianem jego poczynań w zakresie przestrzegania porządku prawnego.

Celem urealnienia i wzmocnienia dolegliwości wymierzonej kary pozbawienia wolności Sąd na podstawie art. 71 § 1 KK orzekł wobec oskarżonego karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 15 złotych. Określając liczbę stawek Sąd miał na względzie stopień szkodliwości społecznej czynu i stopień zawinienia oskarżonego. Natomiast ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 15,00 zł Sąd miał na uwadze sytuację majątkową i zarobkową oskarżonego (prowadzi on własną działalność gospodarczą, posiada 9 samochodów), uznając, że nie będzie ona stanowić dla niego nadmiernego obciążenia, zwłaszcza wobec możliwości jej spłaty w dogodnych ratach.

Jeśli chodzi o zarzut obrońcy oskarżonego, iż Sąd Rejonowy orzekł wobec M. K. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym w zbyt surowym wymiarze, tj. 3 lat, to należy ten zarzut uznać za chybiony.

Przede wszystkim wskazać należy, iż orzeczenie tego środka karnego jest obligatoryjne w przypadku popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 178a § 4 kk.

Należy także pamiętać o tym, że 4 lata temu oskarżony popełnił czyn wyczerpujący dyspozycję art. 178a § 1 kk (zatem identyczny jak przedmiotowy), znajdował się w stanie nietrzeźwości 0,96 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu (prawie 2 promile alkoholu we krwi). Wymiar ww. środka karnego na poziomie 3 lat jest jak najbardziej adekwatny do wskazanych okoliczności.

W ocenie Sądu Okręgowego tak ustalony okres trwania ww. środka karnego, a sprowadzający się w zasadzie do eliminacji osoby oskarżonego z ruchu drogowego jako kierowcy pojazdów mechanicznych, wpłynie na niego wychowawczo.

W pozostałej części wyrok Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim utrzymano w mocy, albowiem zawarte w nim rozstrzygnięcia są prawidłowe.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie przepisów wskazanych w sentencji orzeczenia.